

Et bedre liv med kultur

Mål: At øge borgernes livskvalitet, både fysisk, psykisk og socialt, ved at målrette kulturelle tilbud og aktiviteter på lokalt og regionalt niveau, samt at kompetenceudvikle kulturinstitutioner og medarbejdere på tværs af sektorer til at udvikle og varetage sundhedsfremmende tiltag med et kulturelt udgangspunkt.

Beskrivelse af de enkelte indsatsområder og mål

Der er en voksende erkendelse af at deltagelse i kulturelle aktiviteter har såvel forebyggende som behandlende effekt, og at samarbejdet på tværs af kultur- og sundhedssektoren har et stort potentiale som supplement til eksisterende sundhedsindsatser. Både i forhold til den enkelte borgers livskvalitet, men også til den pårørendes, til de ansatte i sundhedsvæsenet, og til den sygemeldtes tilknytning til arbejdsmarkedet er der meget at hente ved at udvikle på området. Sundhed skal her forstås både som fysisk, psykisk og social sundhed samlet i begrebet livskvalitet. Kulturmetropolens vil arbejde for en målrettet og struktureret tilgang til feltet, og dermed skabe en synergieffekt på tværs af sektorer, fagligheder og kommunegrænser.

Med dette indsatsområde vil vi skabe nye tilbud til borgerne, give muligheder for at kulturinstitutionerne kan udvide deres målgrupper, aktiviteter og formidlingsformer, samt skabe et vidensfundament for medarbejdere og aktører på området.

Da ensomhed er et element, der på den ene side forringer livskvaliteten, på den anden ofte forværres som resultat af en dårlig sundhedstilstand, vil det være et gennemgående fokuspunkt i alle projekter. Herudover vil der være stort fokus på peer-to-peer indsatser, med et opmærksomhedspunkt omkring hvorvidt projekter med denne tilgang kan have en anden effekt end projekter, der har kommunen som tydelig afsender.

Vi vil arbejde med kompetenceudvikling af både kulturinstitutioner og sundhedspersonale; vidensdeling med relevante aktører, samt konkrete projekter – både på tværs af kommunerne og i de enkelte kommuner. Vi vil udvikle konkrete effektvurderingsredskaber, så indsatserne så vidt som muligt monitoreres, og endelig samles op i en række anbefalinger til praksis på regionalt, kommune- og institutionsniveau.

Da indsatsområdet er forholdsvis nyt i Danmark, er forskningen på området i dansk sammenhæng dermed også i sin start. Vi ønsker i Kulturmetropolen at være med til at understøtte forskningen i feltet, og vil derfor indgå samarbejde med relevante vidensinstitutioner med henblik på at knytte studerende og øvrig forskning til området.

På nationalt niveau vil der blive indgået et samarbejde på tværs af landet, i første omgang med henblik på netværk og vidensdeling, men på sigt også i forhold til udveksling af projekter, dokumentation oa.

Et bedre liv med kultur har en naturlig kobling til de to øvrige indsatsområder med deres fokus på hhv. unge og musik, og vi ser et stort potentiale i at udvikle området på tværs af genrer og generationer.

Det er målsætningen:

At kompetenceudvikle aktørerne på området

Da det er nyt for mange af parterne at arbejde strategisk med området, samtidig med at kommunerne har forskellige udgangspunkter for indsatsen, er det vigtigt at have en fælles faglighed - sprog, metoder og viden - på tværs af sektorerne. I takt med at projekterne udfolder sig, vil der løbende laves vidensdeling og erfaringsudveksling mellem kommunerne og samarbejdspartnerne. Der afvikles et årligt fællesseminar for alle kommuner/projekter, samt løbende faglige dage for de involverede, både på kultur- og sundhedssiden.

At udvikle, afprøve og udveksle projektforløb

På baggrund af den indsamlede viden afprøves en række forløb for de valgte målgrupper i kommunerne. Målgrupperne vil i første omgang være inden for følgende tre områder: ældregruppen, sårbare unge, samt sygemeldte med stress, angst eller depression, men vil kunne udvides i takt med at der høstes erfaringer på området. Det vil være forskelligt fra kommune til kommune, hvilke målgrupper, der vægtes, men grundmodellerne for projekterne vil være ens, så der kan udvikles fælles praksis og effektvurderingsredskaber.

Projektforløbene kan fungere på tre niveauer: Som separate forløb; som knyttede til eksisterende forløb, samt som knyttede til øvrige trivselsforløb i kommunerne.

Herudover vil der, i samarbejde med øvrige kulturregioner, arbejdes på at udveksle projektforløb, så indsatserne på sigt kan blive nationale. Det kan være i form af koncepter, der afprøves i Kulturmetropolen, og siden udvides til øvrige kulturregioner, eller ved at interesserede kommuner i Kulturmetropolen afprøver koncepter, der er udviklet i andre kulturregioner.

At udvikle strategiske samarbejder på området

Både i forhold til at skabe netværk, udveksle viden, udvikle projekter og søge ekstern finansiering skal der udvikles og indgås strategiske samarbejder. Dette kan være med de øvrige kulturregioner, med KL og regionerne, med aktører og netværk som Læseforeningen, Musik og Sundhed, Sund By netværket, ABC for mental sundhed oa., med civilsamfundsorganisationer som Headspace, URK oa. samt med kulturaktører, der arbejder med kultur som sundhedsfremme. Flere kommuner deltager herudover i eksisterende tværkommunale samarbejder på sundhedsområdet, der med fordel kan videreudvikles. Da hele feltet har stigende internationalt fokus, vil mulighederne for samarbejde med øvrige lande i Skandinavien også blive undersøgt.

Viden, dokumentation og evidens

I samarbejde med videnspartnere, som fx. Nordjysk Center for Kultur og Sundhed, Statens Institut for Folkesundhed på SDU, forskere og studerende, skal der arbejdes med dokumentation, samt metoder for effektvurdering. I løbet af 2021 skal det afklares om der kan knyttes en PhD-stilling til indsatsen, evt. i et tværregionalt/nationalt samarbejde. Den endelige dokumentation samles i en udgivelse, enten fysisk eller digital, med praksiseksempler, samt anbefalinger til det videre arbejde.